

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Παροχής και Χρήσης
Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Ονούφριος Κουλλά	Χρύσης Παντελίδης
Νίκος Σύκας	Ηλίας Μυριάνθους
Κώστας Κώστα	Μιχάλης Γιακουμή
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια στις 4 Νοεμβρίου 2021, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2021 και στις 11 Ιανουαρίου, 1^η και 8 Φεβρουαρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις εν λόγω συνεδρίες της επιτροπής, εντούτοις ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος απέστειλε γραπτώς τις θέσεις του στην επιτροπή.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε την εν λόγω πρόταση νόμου κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της

Βουλής των Αντιπροσώπων λόγω της σημασίας του σκοπού της και των επιδιωκόμενων ρυθμίσεων.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά είχε κατατεθεί, είναι η τροποποίηση του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμου, ώστε να επέλθουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Να δύναται η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να ελέγχει και να εποπτεύει τη συμμόρφωση των δικαιούχων, δηλαδή των φυσικών ή των νομικών προσώπων που είναι οι τελικοί αποδέκτες των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής, όσον αφορά την τήρηση της απαγόρευσης επιβολής επιβαρύνσεων για τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμών.
2. Να παρασχεθούν εξουσίες στην πιο πάνω υπηρεσία για τη διενέργεια ερευνών, τη διερεύνηση παραβάσεων, την επιβολή διοικητικών προστίμων και την υποβολή αίτησης για έκδοση διαταγμάτων από δικαστήριο σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του εν λόγω Νόμου, οι οποίες αποσκοπούν στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες λόγω της απουσίας μηχανισμού ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν την απαγόρευση επιβολής επιβαρύνσεων από τους πιο πάνω δικαιούχους για τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, καθώς και άλλων διατάξεων που αποσκοπούν στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και παράλληλα ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή

λαμβάνει συχνά παράπονα από καταναλωτές αναφορικά με την επιβολή χρεώσεων από δικαιούχους κατά τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμών. Όπως επισήμανε, με βάση την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ», οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να διαθέτουν όλες τις εξουσίες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον ίδιο, οι εξουσίες που έχουν παρασχεθεί με βάση την πρόταση νόμου στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή είναι εντός του πλαισίου της εν λόγω Οδηγίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς δήλωσαν ότι, παρ' όλο που συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, οι πρόνοιές της εκφεύγουν του πλαισίου της πιο πάνω ευρωπαϊκής Οδηγίας, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να μη διατηρούν ούτε να θεσπίζουν άλλες διατάξεις από αυτές που προβλέπονται στην εν λόγω Οδηγία. Επιπροσθέτως, όσον αφορά τις επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή ως αρμόδιας αρχής όσον αφορά τους δικαιούχους και τον καθορισμό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ως αρμόδιας αρχής όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
2. Τη διασαφήνιση και την εξισορρόπηση των αρμοδιοτήτων κάθε αρμόδιας αρχής, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της ισότητας, καθώς και την προσθήκη πρόνοιας για τη συνεργασία μεταξύ των δύο αρμόδιων αρχών.

3. Τη διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει τη διεξαγωγή ερευνών από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή κατόπιν υποβολής παραπόνου για παραβάσεις της νομοθεσίας από δικαιούχους, λόγω του ότι η πιο πάνω ευρωπαϊκή Οδηγία προβλέπει τη δυνατότητα υποβολής καταγγελιών της αρμόδιας αρχής των κρατών μελών για παραβάσεις αποκλειστικά από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
4. Την προσθήκη πρόνοιας για τον καθορισμό των εξόδων που σχετίζονται με την εκτέλεση των καθηκόντων της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή, ώστε να διενεργείται με εύλογο και κοστοστρεφή τρόπο.
5. Την εξέταση της συμβατότητας των προνοιών της πρότασης νόμου με τη νομοθεσία που αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, λόγω του νομοθετικού κενού που διαπιστώθηκε στη σχετική νομοθεσία και παράλληλα επισήμανε την ανάγκη διάκρισης των αρμοδιοτήτων μεταξύ των δύο αρμόδιων αρχών.

Με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις, η επιτροπή ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, στο οποίο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή ως αρμόδιας αρχής για τη διασφάλιση και την παρακολούθηση της αποτελεσματικής συμμόρφωσης των δικαιούχων με τις διατάξεις της νομοθεσίας, οι οποίες αφορούν την απαγόρευση επιβολής χρεώσεων κατά τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμής.
2. Η υποχρέωση για στενή συνεργασία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, ώστε αυτές να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές τους.
3. Η συμμόρφωση των προνοιών της πρότασης νόμου με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του περί της Προστασίας των

Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου.

4. Η ρύθμιση των εξουσιών της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή, ώστε να δύναται να:
 - α. απαιτεί την παροχή από δικαιούχο, εντός καθορισμένης χρονικής προθεσμίας, κάθε πληροφορίας απαραίτητης για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης αυτού, διευκρινίζοντας κατά το δέον τον σκοπό του αιτήματος,
 - β. πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους στο υποστατικό και χώρο εργασίας κάθε δικαιούχου, ώστε να εξετάζει, κατάσχει, λαμβάνει ή αποκτά αντίγραφα στοιχείων, δεδομένων ή εγγράφων ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,
 - γ. διατάσσει τον άμεσο τερματισμό από δικαιούχο της παράβασης των διατάξεων της νομοθεσίας και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) και σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα εκατό ευρώ (€100) για κάθε ημέρα συνέχισης της εν λόγω παράβασης.
5. Οι ποινές που δύναται να επιβληθούν σε περίπτωση καταδίκης δικαιούχου για την παροχή ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή εγγράφων και/ή για την απόκρυψη ουσιώδους πληροφορίας από οποιαδήποτε αναγκαία γνωστοποίηση που υποβάλλεται στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με βάση τα πιο πάνω, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

15 Φεβρουαρίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.02.062.197-2021

ΧΑ/ΑΠ/ΕΛ.Π.